UUTISET

Puolueilla on eurovaaleissa paljon pelissä

Eurovaaleihin on vuosi aikaa ja nyt eletään ehdokkaiden etsimisen kiihkeintä aikaa. Suurin osa ehdokkaista on selvillä syksyyn mennessä. Ensi keväänä haetaan asemia jo vuoden 2015 eduskuntavaaleihin.

EU-VAALIT

”Panokset ovat tosi kovat näissä eurovaaleissa. Aivan eri tasolla kuin vuonna 2009”, valtio-opin professori **Tapio Raunio** Tampereen yliopistosta arvioi.

Syynä on kotimaisten vaalien rytmi. Edellisistä vaaleista alkaa olla aikaa, mutta seuraavat eduskuntavaalit ovat alle vuoden kuluttua eurovaaleista.

”Tiedetään, että eurovaalien menestys heijastuu kansallisiin vaaleihin. Puolueet ovat panostaneet selvästi enemmän ja ovat aikaisemmin liikkeellä”, Raunio sanoo.

Suurten puolueiden pitäisi löytää 20 mitat täyttävää ehdokasta. Tehtävä on vaikea, sillä ehdokkaan täytyy olla tunnettu ja kokenut poliitikko, mutta jäähdyttelemään Eurooppaan ei voi lähteä.

”Koska koko Suomi on yksi vaalipiiri, pitää Euroopassa ajaa koko Suomen asiaa. Henkilön täytyy olla sellainen, joka saa parlamentissa omassa ryhmässä riittävän hyvin äänensä esille”, SDP:n puoluesihteeri **Reijo Paananen** kertoo vaatimuksista.

Osa vielä kyttää muiden tekemisiä

Kesällä vielä tunnustellaan ja houkutellaan, syksyllä päätetään.

”Kuhina on nyt kovimmillaan. Lista lyödään lukkoon puoluevaltuuston kokouksessa marraskuun lopulla”, keskustan puoluesihteeri **Timo Laaninen** sanoo.

Osa ehdokkuutta miettivistä kyttää vielä muiden tekemisiä.

”Listan rungon, eli 6–8 pääehdokasta, on tarkoitus olla valmis alkusyksystä. Moni ehdokas odottaa **Pekka Haaviston** päätöstä mahdollisesta ehdokkuudesta”, viestintäsuunnittelija **Marja Honkonen** vihreistä sanoo.

Varsinaiset julkiset vaalikampanjat alkavat vasta ensi keväänä. Mutta ainakin SDP:ssä halutaan päättää ehdokkaista ajoissa.

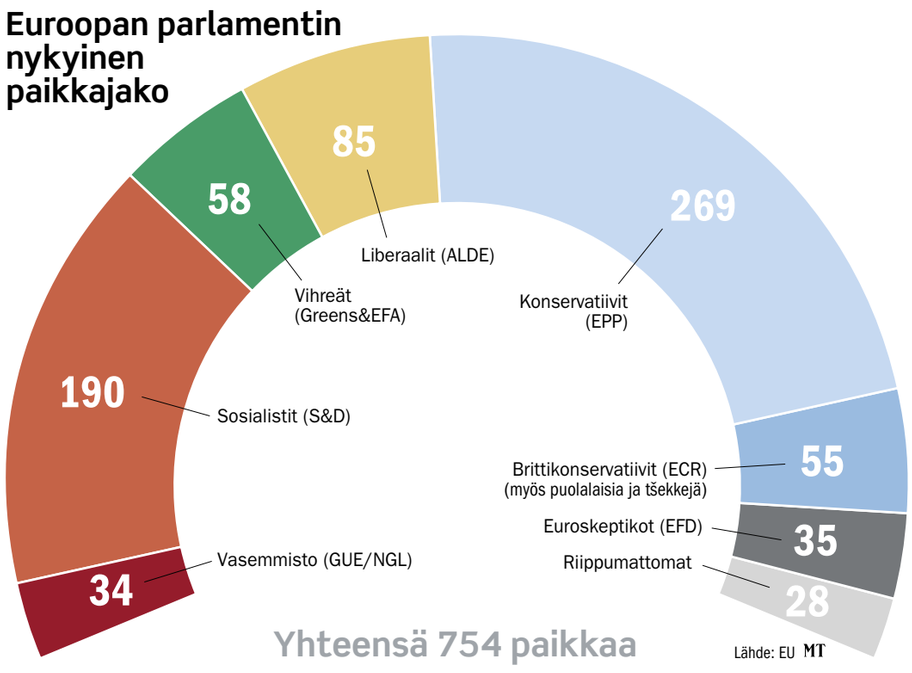

EUROVAALIT

He haluavat euro-parlamenttiin

Erkki Virtanen, vas.
Merja Kyllönen, vas.
Kaisa Penny, sd.
Paavo Väyrynen, kesk.
Timo Kaunisto, kesk.
Jouni Ovaska, kesk.
Jyrki Kasvi, vihr.
Juhani Tamminen
Peter Östman, kd.
Sauli Ahvenjärvi, kd.

”Kampanjoida täytyy koko maassa ja se on kallista. Siksi käymme kampanjaa ajalla eikä rahalla”, Paananen sanoo.

Puolueet päättävät teemoista syksyllä

Puolueiden tavoitteista vaaleissa tiedetään vielä hyvin vähän.

Keskustan vähimmäistavoite on säilyttää kolme paikkaa. Perussuomalaisten puheenjohtaja **Timo Soini** toivoo puolueesta Suomen suurinta. Vihreät haluavat säilyttää vähintään nykyisen kannatuksen.

”Henkilökohtaisesti ajattelen, että kolmannen paikan tavoittelu täytyy olla vaalien lähtökohta” Paananen sanoo.

Ainakin kokoomus, keskusta, SDP, vihreät ja perussuomalaiset aikovat nimetä täyden listan ehdokkaita.

Tähän mennessä tiedossa olevista ehdokkaista vahvin maataloustieto on keskustan **Timo Kaunistolla**. Hän on ammattitaan maanviljelijä.

Keskusta myös nimesi yhdeksi teemaksi viljelijöiden toivoman byrokratian purkamisen.

Vihreiden mukaan maatalousteema yhdistää puolueelle tärkeät ympäristö-, ruoka- ja elinkeinokysymykset.

AIMO VAINIO

Valtaosa suomalaismepeistä hakee jatkopaikkaa

BRYSSEL (MT)
Suurin osa nykyisistä suomalaismepeistä hakee jatkopaikkaa vuoden päästä pidettävissä eurovaaleissa.

Varmasti pois ovat jättäytymässä ainoastaan **Satu Hassi** (vihr.) ja tyttönimensä takaisin ottanut **Riikka Pakarinen** (kesk./Alde).

Nils Torvalds (r./Alde) kertoo halukkuudestaan RKP:n puoluekokoukseen mennessä.

Talouskriisi ja EU:n suunta hallitsevat

MT:n kyselyyn vastanneet mepit uskovat talouskysymysten ja EU:n tulevan suunnan hallitsevan vaalitaistelua.

Liisa Jaakonsaari (sd.) ja **Anneli Jäätteenmäki** (kesk./Alde) nostavat työttömyyden vähentämisen keskeisimmäksi teemaksi. **Sirpa Pietikäinen** (kok./EPP) korostaa laajemmin EU:n sosiaalista ulottuvuutta.

Torvaldsin, **Sari Essayahin** (krist./EPP) ja **Hannu Takkulan** (kesk./Alde) mielestä talous- ja eurokriisin ratkaisu yleensä tulee olemaan tärkein vaaliteema.

Vihreiden **Tarja Cronberg** toivoo, että keskustelua hallitsisi EU:n tulevaisuus. Kehitetäänkö tiiviimpää vai löyhempää yhteisöä? Ylipäätään suomalaismepit näkevät, että Suomessa EU:n tuleva suunta tulee olemaan tärkein yksittäinen aihe.

Perussuomalaisten **Sampo Terhon** (ps./EFD) mielestä eurovaalit ovat viimeinen tilaisuus ottaa kantaa EU:n liittovaltiokehitykseen.

Petri Sarvamaa (kok/EPP) pitää liittovaltiokeskustelua valitettavana. ”Itse toivon, että keskustelua käydään enemmän rakentavassa hengessä siitä, miten EU:ta pitää muuttaa, jotta tämä maanosa selviäisi paremmin monista tulevaisuuden haasteista.”

Eija-Riitta Korhola (kok./EPP) taas uskoo tärkeimmäksi teemaksi nousevan EU:n ilmastopolitiikan tehottomuuden ja sen aiheuttamat kustannukset. Meppipaikastaan luopuva Hassi sitä vaston nostaa ilmastonmuutoksen torjunnan suurimmaksi aiheeksi.

Mepit sanovat ei puheenjohtajavaalille

Suomalaismepit eivät juuri innostu eurovaalien muuttamisesta EU-komission puheenjohtajavaaleiksi. Osan mielestä se voisi lisätä unionin demokraattisuutta, mutta toisaalta henkilökysymyksen pelätään syrjäyttävän asiakysymykset ja lisäävän komission valtaa.

”Vähän huono ajatus. Politiikka on myös Suomessa henkilöitynyt tavalla, joka ei mitenkään lisää demokraattista hyväksyvyyttä”, Torvalds pohtii.

» Varmasti pois ovat jättäytymässä ainoastaan Satu Hassi (vihr.) ja Riikka Pakarinen (kesk./Alde).«

Essayah puolestaan muistuttaa, että jäsenmaiden hallitukset valitsevat omat komissaarinsa, joten parlamentti ei voi päättää komission koostumusta, vaikka puheenjohtaja tulisikin suurimmasta ryhmästä.

Jäätteenmäen mielestä EU:n ”pääministerivaali” ei ole mielekäs, koska EU:ssa on vaalien aikaan 28 maata ja kansaa valitsemassa edustajiaan parlamenttiin.

”Minun on henkilökohtaisesti vaikea nähdä sellaisia eurooppalaisia poliitikkoja, jotka tunnettaisiin hyvin ja joihin voitaisiin samaistua kaikissa EU:n jäsenmaissa.”

Jaakonsaaren mielestä eurooppalaisilla puolueilla pitää kuitenkin olla yhteiset ohjelmat ja myös yhteisiä kasvoja ehdokkaina.

”Kansansuosion kalastelu ei välttämättä ole paras reitti teknisen valmistelu- ja asiantuntijaelimen puheenjohtajaksi”, **Mitro Repo** (sd.) taas muistuttaa.

NIKLAS HOLMBERG

Sarvamaa, Pakarinen ja Jäätteenmäki vaikuttivat maatalouteen

BRYSSEL (MT)
Maaseudun Tulevaisuus kysyi suomalaismepeiltä, mihin asiaan he ovat omasta mielestään vaikuttaneet eniten kuluneen vaalikauden aikana.

■ **Tarja Cronberg** (vihr.)
”Olen vaikuttanut EU:n yhteiseen, asevientisääntöjä koskevaan kantaan ja tukenut myös YK:n asekauppasopimusta. Iranvaltuuskunnan puheenjohtajana olen aktivoinut parlamentin jäseniä toimimaan ydinaseettoman maailman puolesta. Olen ollut mukana varmistamassa eurooppalaisen nuorisotakuun toimivuutta.”

■ **Sari Essayah** (krist./EPP)
”Eurooppalaiseen yhtenäiseen euromaksualueeseen siirtymiseen, koska olin Sepa-raportööri. Lisäksi sosiaaliturvan koordinaatiokysymyksiin työvoiman liikkuvuuden yhteydessä ja siinä suomalaisen sosiaaliturvan kannalta ongelmallisten kohtien selkeyttämiseen.”

■ **Satu Hassi** (vihr.)
”Ympäristöpolitiikkaan. Vedin neuvottelut, joiden tuloksena maaliskuussa voimaan astunut EU-laki kieltää laittomasti hakatun puun ja siitä tehtyjen tuotteiden myymisen EU-maissa. Rikkidirektiivin raportöörinä sain laivojen päästörajat eteläisessä Euroopassa tiukkenemaan verrattuna kansainvälisessä merenkulkujärjestössä Imossa päätettyyn.”

■ **Liisa Jaakonsaari** (sd.)
”Olen toiminut työelämän kysymyksissä ja ulkoasiainvaliokunnassa ja muun muassa arktisen politiikan raportissa. Olen pystynyt vaikuttamaan demarien isoon linjaan.”

■ **Anneli Jäätteenmäki** (kesk./Alde)
”Tärkeinä pidän erityisesti maatalouspolitiikan uudistamista ja EU:n Arktisen politiikan kehittämistä. Olen tehnyt paljon työtä EU:n instituutioiden avoimuuden kehittämiseksi ja vaatinut EU:ta puuttumaan veroparatiiseihin.”

■ **Eija-Riitta Korhola** (kok./EPP)
”Tein historiaa kaatamalla päästöoikeuksien siirron huhtikuussa. Komission ilmastopoliittisia hankkeita ei ole ennen kaadettu. Muita isoja asioita ovat roaming ja radiotaajuuspolitiikka.”

■ **Riikka Pakarinen** (kesk./Alde)
”Olen vaikuttanut paljon tulevan kauden maatalous- ja aluepolitiikan sisältöön muun muassa raportöörinä ja varjoraportöörinä.”

■ **Sirpa Pietikäinen** (kok./EPP)
”Poliittisen ryhmäni pääneuvottelijana tai muuten aktiivisessa roolissa olen vastannut mm. sisäpiiritiedon väärinkäyttöä ja markkinamanipulaatiota koskevan lainsäädännön valmistelusta sekä resurssitehokkuuteen, kuluttajansuojaan ja hankintalakiin liittyvistä asioista.

■ **Mitro Repo** (sd.)
”Parlamentissa olen ollut aktiivinen erityisesti kuluttajansuoja-, ihmisoikeus- ja koulutuskysymyksissä. Lisäksi olen yrittänyt tietoisesti panostaa myös EU-asioista tiedottamiseen ja kansalaisten kysymyksiin vastaamiseen koko maan alueella.”

■ **Petri Sarvamaa** (kok./EPP)
”Panostin ensimmäisestä päivästä lähtien verkoston luomiseen maatalouskysymyksissä ja tiedän, että olen jättänyt sormenjälkeni seuraavaan yhteiseen maatalouspolitiikkaan, joka toivottavasti pian hyväksytään lopullisesti.”

■ **Hannu Takkula** (kesk./Alde)
”Olen ollut mietinnön valmistelijana Kansalaisten Eurooppa -ohjelmassa ja varjovalmistelijana monissa koulutus- ja kulttuurialan ohjelmissa, muun muassa Erasmus for All -ohjelmassa, jotka kehittävät ja laajentavat maailman menestyksekkäintä opiskeluvaihto- ja yhteistyöohjelmaa.”

■ **Sampo Terho** (ps./EFD)
”Parlamentin EU-kriittisen siiven keskeisin saavutus on ollut EU-keskustelun järkevöityminen, kun olemme jatkuvasti tuoneet esiin myös kriittistä näkökulmaa entisen yksipuolisen kehumisen sekaan.”

■ **Nils Torvalds** (r./Alde)
”Kalastuspolitiikkaan. Muut asiat liittyvät tavalla tai toisella kriisiin, joka ei ratkea jonkun osakysymyksen päätöksellä.”

NIKLAS HOLMBERG

Eurovaaleissa ratkaistaan myös komission puheenjohtaja

Tulevista eurovaaleista viritellään vaalia EU-komission puheenjohtajasta.

Toiveena on, että kansalaiset pitäisivät unionia demokraattisempana, jos he saisivat äänestää komission vetäjästä. Arvostelijoiden mukaan eurooppalainen ”pääministerivaali” jää kuitenkin torsoksi, koska ihmiset äänestävät ensisijassa kansallisin perustein.

Joka tapauksessa europarlamentin isot ryhmät aikovat nimetä ennen vaaleja oman ehdokkaansa EU-komission johtajaksi. Periaatteena on, että puheenjohtaja valitaan vaaleissa suurimmaksi nousseesta ryhmästä.

Poliittiseen pakettiin leivotaan muitakin tärkeitä EU-virkoja. Ainakin Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja, parlamentin puhemies, EU:n ”ulkoministeri” ja talouskomissaari ovat osa puolueiden kesken jaettavia paikkoja. Poliittisen taustan lisäksi huomioon pitää ottaa jäsenmaiden keskinäinen tasapaino ja sukupuolten välinen tasa-arvo.

Toistaiseksi on epäselvää, aikovatko europuolueiden kärkinimet tehdä todellista vaalikampanjaa Eurooppaa kiertämällä, vai jäävätkö he enemmän nimellisiksi keulakuviksi. Istuvilla pääministereillä lienee ainakin vaikeuksia irrottaa puoli vuotta Euroopan toreilla kiertämiseen.

Jos kandidaatteina on ristiriitoja herättäviä henkilöitä, monet kansalliset puolueet eivät välttämättä halua kampanjoida heidän puolestaan lainkaan. Jos taas nimetään mahdollisimman värittömiä ehdokkaita, kansalaiset tuskin innostuvat vaalista.

Katainen ja Rehn kaukana spekulaatioissa

Viime kädessä oman komissaarin valinta on kunkin jäsenmaan hallituksen päätös.

Mielenkiintoista on, suostuisiko esimerkiksi Saksan konservatiivinen liittokansleri **Angela Merkel** esittämään sosiaalidemokraattista maanmiestään **Martin Schulzia** EU-komission johtoon, jos Merkel voittaisi Saksan vaalit, mutta demarit nousisivat europarlamentin suurimmaksi ryhmäksi.

Suomalaisten mahdollisuuksia nousta EU:n kärkipaikoille pidetään tällä kertaa heikkoina, koska Suomi on kuluneella kaudella pitänyt keskeiseksi noussutta talouskomissaarin paikkaa.

Jos kriteereiksi pannaan miespuolinen konservatiivi kolmen A:n euromaasta, voisi pääministeri **Jyrki Kataisella** (kok.) kuitenkin olla pieni sauma komission tai Eurooppa-neuvoston johtoon. **Olli Rehn** taas voisi liberaalien kärkiehdokkaana tavoitella esimerkiksi EU:n ulkoministerin paikkaa, jos Katainen häntä suostuisi siihen esittämään.

Jos demarien ahdinko Suomessa syvenee entisestään, ei liene myöskään täysin poissuljettua, että valtiovarainministeri **Jutta Urpilainen** (sd.) jättäisi hyvästit kotimaan politiikalle ja lähtisi tavoittelemaan EU-virkaa sosialistien kampanjaveturina.

NIKLAS HOLMBERG

Mahdollisia ehdokkaita EU-komission johtoon

KARI SALONEN

José Manuel Barroso

EU-komission nykyinen puheenjohtaja José Manuel Barroso mielisi tiettävästi kolmannellekin kaudelle. Portugalilaisen maine on kuitenkin kärsinyt kolauksia esimerkiksi terveyskomissaari John Dallin eroon johtaneessa korruptiojupakassa.

Viviane Reding

Jo kolmatta kauttaan komissaarina istuva luxemburgilainen Viviane Reding ei ole peitellyt halukkuuttaan nousta komission johtoon. Räväkästä persoonastaan tunnettu Reding kuitenkin ärsyttää monia. Sukupuoli voi auttaa.

Donald Tusk

Puolan pääministeri Donald Tusk on tiettävästi Angela Merkelin suosikki komission vetäjäksi. Eri asia on, haluaako nopeasti vahvistuvan jäsenmaan pääministeri siirtyä EU:n leipiin.

Dalia Grybauskaitė

Rautarouvaksikin nimitetty Liettuan presidentti Dalia Grybauskaitė toimi aiemmin EU:n budjettikomissaarina. Suorapuheisella naisella on musta vyö karatessa ja hän puhuu sujuvasti viittä kieltä.

Fredrik Reinfeldt

Hyvällä menestyksellä Ruotsia johtanut pääministeri Fredrik Reinfeldt olisi kompromissiehdokas, joka kelpaisi briteillekin. Voi kuitenkin olla, että puheenjohtaja halutaan euromaasta.

Jyrki Katainen

Pääministeri Jyrki Kataisen (kok.) nimi voi nousta esille, jos puheenjohtajakandidaattia haetaan vahvasta euromaasta. Hallituksen jatkuvat riidat ja kokoomuksen kannatuksen lasku voivat lisätä vetoa EU-virkaan.

Martin Schulz

Sosialistien ehdokas on todennäköisesti europarlamentin saksalainen puhemies Martin Schulz. Jo 20 vuotta meppinä istunut entinen kirjakauppias on yrittänyt nostaa omaansa ja parlamentin profiilia joidenkin ärsyyntymiseen saakka.

Helle Thorning-Schmidt

Tanskan pääministeri Helle Thorning Schmidt on yksi harvoja menestyneitä demareita Euroopassa. Jos sosialistit päätyvät naiseen, entinen meppi voi olla vahva kandidaatti.

Pascal Lamy

WTO:n pääjohtajan paikalta pois jäävä EU:n ex-kauppakomissaari Pascal Lamy olisi vakuuttava ja liberaali sosialisti. Viime aikoina EU-ympyröissä sivuraiteelle joutunut Ranska tulee vaatimaan tärkeää paikkaa.

Guy Verhofstadt

Liberaalien ehdokkaaksi on vahvasti tyrkyllä Belgian expääministeri ja parlamentin liberaaliryhmän veturi Guy Verhofstadt. Äänekäs ja palavasieluinen federalisti olisi kuitenkin vaikea pala monelle liberaaliryhmän puolueelle, kuten Suomen keskustalle.

KARI SALONEN

Olli Rehn

Talouskomissaari Olli Rehn lienee euroopanlaajuisesti yksi tunnetuimpia poliitikkoja. Kuripolitiikan kasvoiksi mielletty Rehn herättää kuitenkin myös paljon kielteisiä tunteita. Hänelle itselleen eurovaalit olisivat ainoa keino jatkaa EU-politiikassa komissaariuran jälkeen.

KUVAT: EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO

Anders Fogh Rasmussen

Vahva nimi EU:n ulkoministerin paikalle on Tanskan ex-pääministeri ja Naton pääsihteerinä pian lopettava Anders Fogh Rasmussen. Tiettävästi hän ei halua vaalitaisteluun. Huhujen mukaan liberaalit valitsisivat ehdokkaakseen Verhofstadtin, mutta tarjoaisivatkin virkaan Fogh-Rasmussenia.

Oheiseen kuvasarjaan henkilöt on järjestetty siten, että ylärivillä on konservatiivit, alarivin kolme ensimmäistä ovat sosialisteja ja loput liberaaleja.